

NGÀY XUÂN NÓI CHUYỆN HỒI LÀNG !

Phúc Âm và Văn Hóa Dân Tộc

Nhìn lại lịch sử truyền giáo trên quê hương chúng ta để cùng nghiên cứu, nhọc nhằn nhau trong năm mới, "ôn cố tri tân, sự dĩ vi sự h". Và xin Chúa cho chúng con noi gương các thánh nhân tiếp tục công việc truyền giáo mà các vị đã đến truyền bá Đấng Tin cho cha ông chúng ta.

[Sách Nam sử của các Truyền giáo Vĩnh Ký chép rằng năm Bính Thân (1596) đến ông Nguyễn Hoàng có giáo sĩ Tây Ban Nha tên là Diego Adverte vào giảng đạo. Chúa Nguyễn sợ có ý quy phục, nên đuổi đi.

Đến năm Mậu Thìn (1615) đến chúa Sãi, giáo sĩ P. Busomi lại đến giảng đạo. Rồi đến năm Giáp Tý (1624) có giáo sĩ tên là Jean Rhode, người Pháp Lan Tây, đến Phú Xuân và lập ra các giáo đường. Năm Bính Dần (1626) đến vua Lê Thế Tông, giáo sĩ Badinoti vào giảng đạo ngoài Bắc vào yết kiến chúa Trịnh và đem dâng cái chuông đồng, chúa Trịnh cho ông Jean Rhode đứng giảng đạo tại Kinh Đô.

Tuy vậy sau các giáo sĩ cũng dần dần vào nước dấy đạo, mà người mình càng ngày càng theo đạo cũng nhiều. Nhưng vì nước ta tiếp xúc đến nay vẫn theo Nho-giáo, lấy sự thờ cúng ông cha làm trọng, lấy sự thờ thờ thần thánh làm phụ. Đột nhiên thay nhiều người bỏ thói cũ, bỏ lễ vật cho nên trong Nam, ngoài Bắc, vua chúa đưa cho đạo này là một tà đạo, làm hại họ và công phong hóa của nước nhà xưa nay. Bèn xuống chiếu cấm không cho người trong nước theo đạo mới này, và đặt ra phép nghiêm cấm bắt tội những kẻ không tuân theo chiếu dấy.

Theo số năm Tân Mùi (1631) ở trong Nam Chúa Thế Tông La Nguyễn Phúc Lan cấm không cho người Tây vào giảng đạo ở trong nước.

Năm quý Mão (1663) ngoài Bắc chúa Trịnh là Trịnh Thế Tông bắt đuổi các giáo sĩ và cấm không cho người mình theo đạo Gia Tô.

Năm Giáp Thìn (1644) đến vua Lê Hy tông, Trịnh Căn bắt đặt phá hủy tất cả những sách đạo gia Tô và nhà đạo ở các nơi đuổi những người giảng đạo ngoài nước.

Năm Nhâm Thìn (1712) đến vua Lê Dụ Tông, Trịnh Cảnh cũng bắt những người theo đạo Gia Tô phải cắt tóc và khỏa thân vào bần cảnh "Hồi Hòa Lan Đạo"

Năm Giáp Tuất (1754) đến Cảnh Huệ Trịnh Doanh lại nghiêm cấm một cách rất ngặt, không cho người ta đi đạo và giảng đạo ở trong nước và đạo đời.]

Ngày nay, chúng ta là con dân Chúa, rút tỉa từ bài học lịch sử, để có những đóng góp trong công cuộc truyền giáo trong tương lai:

Nên bỏ những rào cản không cần thiết căn cứ vào Lời Chúa: Remove Unneeded barriers base on God's word, Bible.

Vấn đề: Căn cứ vào Lời Chúa trong sách I Thesalonica 5:22 "Những điều xấu xa như điều ác thì phải tránh xa đi". Các công việc của dân Chúa phải có những đức tính khác biệt với người "còn tục và tội lỗi". Chúng ta tuân giữ Mười điều răn và những điều có ghi trong Tân Ước thì chúng ta phải tuân theo: như Cấm ăn huyết, cấm ăn đồ cúng, (mà làm cho anh chị em vui phạm), cúng lấy hình tượng... "Con sự sáng" phải thay đổi. Tuy nhiên những ngoài các tín lý các nhà truyền giáo Tây Phương đã đem hóa Tin mừng, Phúc Âm với văn hóa Tây Phương. Điều này là một trở ngại rất lớn cho việc phát huy chính nghĩa của Đạo Chúa Kitô tại các nước Á Phi. Vì người dân cảm thấy xa lạ, một mặt những điều thân yêu đã từng gắn bó với tâm hồn họ, khi họ trở thành "Môn đồ Chúa Cứu Thế".

Những nhà truyền giáo Tây Phương đã không ý thức được sự cần thiết "Văn hóa dân tộc" trong

việc truy cập và niềm tin. Họ không phân biệt được Kitô giáo (CĐ giáo) là Đạo Trời, Đạo người và rồi cho mọi dân tộc, nên đã có những rào cản không cần thiết, ngày nay chúng ta nên bỏ đi.

* Tại sao chúng ta không dịch danh hiệu từ: Xpiotóc (Greek); Măsiyah (Hebrew) Christ, Messiah (English): Anointed: Xức dầu sang tiếng thuần Việt là: "Đạo Thiên Nhiễm"; "Đạo Thiên Sai" thay vì những hiệu nay là Đạo: "Kitô"; "CĐ giáo"; "Christ"; "Christós;" "Kirixito" các từ ngữ rất khó có nghĩa là Đạo được Trời ủy Nhiễm, Đạo được Thiên Chúa chọn, xức dầu, tôn phong: Trong các bản Thánh Kinh chúng ta nên dùng từ "Chúa Cứu thế Giêxu" hoặc "Đạo Thiên Sai Giêxu, "Chúa Thiên Nhiễm".

* **Vấn Âm nhạc song hành với tân nhạc**, tại sao chúng ta chưa dùng; Dân ca, Cổ nhạc, Thơ, các điệu hát Quan họ, Bắc Ninh, Chèo các điệu Hồ, Lý, Vè để truy cập giáo học dễ dàng, giáo lý. Chúng ta hãy lấy đạo đức tri thức mới hình thức văn hóa dân tộc để đưa lý tưởng, yêu thương, tin cậy Chúa thấm nhập vào đời chúng.

* Tại sao ta không dùng các cơ sở vật chất có sẵn như: mái đình, mái chùa, công viên, chiêng, trống, cảnh đẹp trên núi là những nơi dùng để dạy đạo đức linh, nhà nguyện, nhà thờ như các anh chị em Nam Hàn đã và đang thực hiện.

Chúng ta cùng hy vọng với các gợi ý thô thiển và phôi phôi ngời, và phôi phôi cách mới Chúa sẽ chỉ cho chúng ta sẽ nhận được Chúa mà có thể thuyết phục, lôi cuốn được đồng đạo quỳ chúng như thể là đời đa số dân vùng nông thôn, chú ý hơn về mặt tiếp thị pháp từ Trời: Ngôi Lời nhập thế.

* **Các công việc dịch thuật**, và sáng tác có tích cách văn hóa Việt nên được lưu tâm như: Lời Chúa được soạn cho các điệu Dân ca, Nam ai, Bình bán, các giai điệu trống, hò, bài Vè, bài Lý, (Lý con sáo, lý giao duyên, lý qua cầu, lý đêm trăng, lý ngựa ô, lý cây bông, lý cây đa, lý chim quyên). Các chuyên tích Thánh Kinh, Tin mừng được soạn vào các điệu Ru Em, Cờ Lũ, Hò Huế. Phúc Âm được soạn theo thể văn vần như: Thơ Lục bát, Song thất lục bát, Hát Nói.

Chính những điều này mà chúng tôi xin các bạn có những tâm tình, năng khiếu xin hãy dâng, tham gia vào nhóm "Văn Hóa Thiên Nhiễm dân tộc" (Văn hóa CĐ giáo). Xin các bạn nào có niềm đam mê, chuyên môn trong các lãnh vực âm nhạc, thơ, văn, dịch thuật xin lưu tâm và phát huy các công việc này, các bạn có thể truy cập thêm từ các website bên dưới:

CĐ Giám mục Phạm Đình Trọng đã gửi các bài suy niệm Lời Chúa đến những anh chị em. Ngài đặt Lời Thánh vào những làn điệu quan họ Bắc Ninh để ngâm nga, ca ngợi Thánh Tâm Chúa. Ngài soạn "Kinh Bắc ngữ" giúp giáo dân học hỏi giáo lý căn bản trong các buổi cầu nguyện chung. Ngài sáng tác những vần thơ "Ca nhiêm tích", "Tóm lược cuộc đời Chúa"... giúp giáo dân dễ dàng thực hành việc thánh hoá ngày sống, học hỏi giáo lý và góp phần Lời Chúa bắt đầu lúc nào và bắt đầu ở đâu. Các tài liệu này hiện được lưu hành nên mọi người giáo phận Hà Nội.

CĐ Mục sư Phan đình Liệu đã làm một công việc có tính cách văn hóa như đặt thơ Lục bát theo thể văn vần Lục bát, hoặc Song Thất lục bát và cho các điệu Nam Ai, bài Hò, bài Lý trong sách Thánh Ca Việt Nam. Trước đây nhà sách Ánh Sáng của Hội Thánh Tin Lành Tuy Hòa (Tỉnh Phú Yên) đã cho ra một tập Tuyển tập thơ ca CĐ, tập đầu là "Lời Sẻng". Ngoài ra còn có tập "Phúc Âm Diễm Ca".

Tiếp bước các website bên dưới, xin Chúa cho chúng ta tiếp tục đưa Tin Mừng đến mọi người và văn hoá dân tộc. Chúng tôi hy vọng, những ai trong thế hệ trẻ trong cũng như ngoài nước hãy tiếp tay phát huy công tác này, cũng như nuôi dưỡng truy cập những văn hoá dân tộc trong Giáo hội Chúa Cứu thế Giêxu. Cầu xin Chúa Phù giúp chúng con. **"Thật Phúc cho Dân tộc nào có Chúa YAVÊ làm Chúa mình!" TV 33:10.**

Vũ Quý Vân - Mùa Xuân Giáp Ngọ 2014

[*] Trích Việt Nam sẽ là quê hương của tác giả Trần Trọng Kim

